

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. august 2022
(OR. en)

11755/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0232(COD)

TRANS 524
CODEC 1211

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. august 2022
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 381 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1108/70, millega kehtestatakse infrastruktuurikulude raamatupidamissüsteem raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi suhtes, ja komisjoni määrus (EÜ) nr 851/2006, millega määratakse kindlaks nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 I lisas esitatud raamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 381 final.

Lisatud: COM(2022) 381 final

Brüssel, 3.8.2022
COM(2022) 381 final

2022/0232 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1108/70, millega kehtestatakse infrastruktuurikulude raamatupidamissüsteem raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi suhtes, ja komisjoni määrus (EÜ) nr 851/2006, millega määratakse kindlaks nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 I lisas esitatud raamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Käesolev ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 1108/70 ja (EÜ) nr 851/2006, esitatakse komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT)¹ ja paremat õigusloomet käsitleva kohustuse alusel. Eesmärk on tagada otstarbekohane ja kvaliteetne õigusraamistik, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelises kokkuleppes parema õigusloome kohta². Sellega seoses on komisjon kindlaks teinud, et kõnealused õigusaktid on aegunud ning teeb ettepaneku need kehtetuks tunnistada.

Komisjon teatas kavatsusest määrus (EMÜ) nr 1108/70 kehtetuks tunnistada 2020. aasta tööprogrammis³. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 91 (endine EÜ asutamislepingu artikkel 71 ja endine EMÜ asutamislepingu artikkel 75) tuleb määruse (EMÜ) nr 1108/70 kohaselt koguda andmeid raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi taristu kulude kohta ning statistilisi andmeid vastava taristu kasutamise kohta. Määruse põhieesmärk oli koguda teavet transporditaristu kulude ja transporditaristu kasutamise kohta (edaspidi „andmed“) liikmesriikides, et töötada ühise transpordipoliitika raames välja taristukasutuse maksustamise süsteem.

Võttes arvesse liikmesriikide raskusi nõutud andmete esitamisel, muudeti määrust (EMÜ) nr 1108/70 nõukogu määrusega (EMÜ) nr 1384/79⁴. Andmenõuete lihtsustamiseks viidi kõnealuse määrusega sisse lihtsustused ja parandused. Pärast uute liikmesriikide ühinemist muudeti määrust (EMÜ) nr 1108/70 veel neli korda⁵.

Lisaks on määruses (EMÜ) nr 2598/70,⁶ mida on muudetud komisjoni määrusega (EMÜ) nr 2116/78,⁷ komisjoni määrusega (EÜ) nr 906/2004 ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 851/2006,⁸ esitatud teatavate kirjete määratlused, mis tuleks kanda määrusega (EMÜ) nr 1108/70 kehtestatud raamatupidamisarvestuse eri kululiikidesse.

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_et

² ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

³ COM(2020) 37 final – 5. LISA.

⁴ EÜT L 167, 5.7.1979, lk 1.

⁵ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3021/81 (EÜT L 302, 23.10.1981, lk 8); nõukogu määrus (EMÜ) nr 3572/90 (EÜT L 353, 17.12.1990, lk 12); nõukogu määrus (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1) ja nõukogu määrus (EL) nr 517/2013 (ELT L 158, 10.6.2013, lk 1).

⁶ EÜT L 278, 23.12.1970, lk 1.

⁷ EÜT L 246, 8.9.1978, lk 7.

⁸ ELT L 158, 10.6.2006, lk 3.

Vastavalt määruse (EMÜ) nr 1108/70 artikli 9 lõikele 3 peaks komisjon esitama nõukogule igal aastal kokkuvõtva aruande, mis sisaldab põhilisi statistilisi andmeid transporditaristu kulude ja kasutamise kohta. Praeguseks on komisjon esitanud 15 aruannet. Komisjoni 15. aruanne nõukogule ja Euroopa Parlamendile raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi taristuga seotud kulude ja nende taristute kasutamise kohta, mis hõlmab 1987.–1989. aasta andmeid, avaldati 1994. aastal⁹. Vaatamata korduvatele meeldetuletustele ei esitanud mitu liikmesriiki vaadeldavate aastate kohta kõiki andmeid või ei teinud seda määrusega nõutud vormis. Seetõttu ei ole aruandeid korrapäraselt välja antud ja ELi koondandmeid ei olnud võimalik arvutada.

Komisjon ei ole alates 1998. aastast koostanud ühtegi uut aruannet peamiselt seetõttu, et ta sai liikmesriikidelt väga vähe andmeid ja needki olid enamasti puudulikud. Alates 2005. aastast on ainult neli liikmesriiki esitanud komisjonile taristuinvesteeringute andmed määruse (EMÜ) nr 1108/70 alusel.

Lisaks on määruuses kasutatud määratlused ja klassifikatsioonid aegunud. Kõige silmatorkavamad näited on määruse II lisa punktid A.1 ja A.2, milles on loetletud kõik Euroopa raudteeveo-ettevõtjad, kelle kohta peaksid liikmesriigid koguma vastavaid taristukuluandmeid, pööramata tähelepanu raudteeturu avamisele tulenevalt eri raudteepakettidest ja juhtimises tehtud muudatustest, eelkõige taristuettevõtjate ja raudteeveo-ettevõtjate üksteisest lahutamist mõne lisas nimetatud ettevõtja puhul. Samuti ei ole soovitatav loetleda õigusaktis raudteeveo-ettevõtjate ärinimesid, sest need võivad ümberkorralduste tõttu aja jooksul muutuda ja muuta lisa kiiresti aegunuks.

Peale selle on paljud mõisted ja klassifikatsioonid aegunud (nt reisirongid liigitatuna „kaugekspress- ja ekspressrongideks“ ja „muudeks liikideks“; kaubarongid liigitatuna „kiirkaubarongideks“ ja „tavakaubarongideks“; „läbitud kilomeetrite“ puhul viidatakse harilikult vaid „kilomeetritele“) ja puudub asjakohane määratlus. Mõned teised ei sobi kokku praeguste klassifikatsioonidega. Näiteks nõutakse andmeid määruuses kategooria „furgoonveokid, mille suurim lubatud täismass on alla 3 tonni“ kohta, samas kui praegu kehtivad õigusaktid – määrused (EÜ) nr 1071/2009¹⁰ ja (EÜ) nr 1072/2009¹¹ – on suunatud kergeveokitele, mille suurim lubatud täismass on 2,5–3,5 tonni).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA PEETUD KONSULTATSIOONIDE JA SISEHINDAMISE TULEMUSED

2.1. Konsulteerimine

2017. aastal korraldas komisjon sihtkonsultatsioonid liikmesriikide statistikaametitega, et arutada probleeme, mida liikmesriigid määruse (EMÜ) nr 1108/70 nõuete täitmisel kogevad. Konsultatsiooni peamine järeldus oli, et transporditaristukulusid käsitlevad andmed oli

⁹ KOM(94) 47.

¹⁰ ELT L 300, 14.11.2009, lk 51.

¹¹ ELT L 300, 14.11.2009, lk 72.

ministeeriumi tasandil üldiselt kättesaadavad, kuigi mitte nii üksikasjalikult, kui õigusaktidega on nõutud. Vähem oli kättesaadav liiklusstatistika seoses transporditaristu kasutamise (edaspidi „andmed“). Seda teavet koguvad üldiselt riikide statistikaametid vastavalt erinevatele valdkondlikele statistikaalastele määrustele (määrus (EL) nr 70/2012 kaupade autoveedu käsitlevate statistiliste aruannete kohta,¹² määrus (EL) 2018/974, mis käsitleb kaupade siseveetranspordi statistikat,¹³ ja määrus (EL) 2018/643 raudteeveo statistika kohta¹⁴). Määruse (EMÜ) nr 1108/70 kohaselt jaotatud andmed ei ole siiski enamasti kättesaadavad.

15 aruandest kogutud teabe ja riikide statistikaametitega konsulteerimise põhjal on asjaomane komisjoni talitus hinnanud määruse (EMÜ) nr 1108/70 tulemuslikkust ja tõhusust, sidusust, asjakohasust ja lisaväärtust ELi jaoks.

Tulemuslikkus ja tõhusus: vähese aruandluse ja andmete kogumise tehniliste raskuste tõttu on määrusega ette nähtud andmete kogumine liikmesriikide jaoks ülemäära koormav ülesanne, mitte tulemuslik ja tõhus toiming.

Sidusus: määrus (EMÜ) nr 1108/70 kattub osaliselt muude praegu kehtivate, uuemate andmekogumiseeskirjadega. Mis puutub taristukulusid käsitlevate andmete kogumisse, siis kattub see kõige selgemini andmete kogumisega TEN-T määruse (määrus (EL) nr 1315/2013)¹⁵ alusel, mille kohaselt kogutakse olulist tehnika- ja finantsteavet TEN-T põhi- ja üldvõrgu kohta. Komisjoni rakendusmäärusel (EL) 2015/1100¹⁶ põhineva raudteeturu-uuringuga kogutakse teavet ka Euroopa raudteede kohta, sealhulgas raudteetaristu hooldamise, uuendamise, ajakohastamise ja uue taristuga seotud kulude kohta. Taristukasutusandmete osas kogub Eurostat erinevaid statistilisi andmeid maanteekaubataristupi ja raudtee- ja siseveetranspordi kohta ning osaliselt kattuvad need andmed määruse (EMÜ) nr 1108/70 kohaste liiklusnäitajatega. Alates 1995. aastast on Rahvusvaheline Transpordifoorum (ITF/OECD) kogunud oma liikmetelt korrapäraselt teavet transporditaristu ja selle hooldamise kohta ning avaldanud kuluandmeid teede (eraldi ka kiirteede), raudteede, siseveeteede, meresadamate ja lennujaamade kohta. Seega on määrus (EMÜ) nr 1108/70 vastuolus ja kokkusobimatu nende muude uuemate õigusaktidega, mis kohustavad liikmesriike esitama andmeid transporditaristuinvesteeringute kohta.

Asjakohasus: määrus (EMÜ) nr 1108/70 koostati ajal, kui need kolm sisemaatranspordiliiki olid Euroopa Majandusühenduse üheksa liikmesriigi transpordipoliitikas kõige tähtsamad. Sisemaatransport on Euroopas endiselt kõige asjakohasem transpordiliik, kuid üleilmastumise ning üha kättesaadavamate lennuvõimaluste ja paremate lennuühendustele tõttu on vaja lisatähelepanu pöörata mere- ja lennutaristukuludele, mida määrus ei hõlma.

¹² ELT L 32, 3.2.2012, lk 1.

¹³ ELT L 179, 16.7.2018, lk 14.

¹⁴ ELT L 112, 2.5.2018, lk 1.

¹⁵ ELT L 348, 20.12.2013, lk 1.

¹⁶ ELT L 181, 9.7.2015, lk 1.

ELi lisaväärtus: selle asemel, et hankida teavet igast liikmesriigist eraldi, annaks selget lisaväärtust üleeuroopaline transporditaristu kulude ühtne andmeallikas (mis praegu puudub). Kuna aga nõutavad andmed ei ole piisavalt üksikasjalikud ja neid on tehniliselt keeruline koguda, on sellist teavet esitanud vaid neli liikmesriiki. Saadud teavet ei kasutata ühegi poliitikaalgatuse ega tehnilise analüüsi jaoks.

Kokkuvõtteks võib öelda, et määrus (EMÜ) nr 1108/70 on aegunud ning andmed, mida selle alusel võiks koguda, on kas kättesaadavad muudest allikatest või neid ei ole enam vaja määrusega nõutavas vormis ega kujul. Seepärast tuleks määrus (EMÜ) nr 1108/70 kehtetuks tunnistada. Nüüdseks aegunud õigusakti kehtetuks tunnistamisega kõrvaldatakse vastuolud ELi õiguskorras ja lihtsustatakse ELi õigusakte.

Ühtlasi tuleks kehtetuks tunnistada ka komisjoni määrus (EÜ) nr 851/2006, millega määratakse kindlaks nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 I lisas esitatud raamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed.

2.2. Kehtetuks tunnistamise mõju

Tuginedes 15 aruandest kogutud teabele ja ainult nelja liikmesriigi poolt alates 2015. aastast esitatud andmete analüüsile, peetakse määruse kehtetuks tunnistamise mõju tühiseks.

Praegu andmeid esitava nelja liikmesriigi halduskoormus väheneb.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Ettepanek seisneb nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 851/2006 kehtetuks tunnistamises.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1108/70, millega kehtestatakse infrastruktuurikulude raamatupidamissüsteem raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi suhtes, ja komisjoni määrus (EÜ) nr 851/2006, millega määratakse kindlaks nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 I lisas esitatud raamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁷,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹⁸,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon on kinnitanud oma ühist soovi õigusakte ajakohastada ja lihtsustada 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes parema õigusloome kohta¹⁹.
- (2) Selleks et korrastada õigustikku ja vähendada selle mahtu, on asjakohane seda korrapäraselt analüüsida ja teha kindlaks aegunud õigusaktid. Aegunud õigusaktide kehtetuks tunnistamine võimaldab säilitada läbipaistva ja selge õigusraamistiku, mida liikmesriikidel ja asjaomastel sidusrühmadel on lihtne kasutada.
- (3) Nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70²⁰ kohaselt peavad liikmesriigid esitama aruande raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi taristu kulude kohta ning andmed taristu kasutamise kohta.

¹⁷ ELT C , , lk .

¹⁸ ELT C , , lk .

¹⁹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

²⁰ Nõukogu 4. juuni 1970. aasta määrus (EMÜ) nr 1108/70, millega kehtestatakse infrastruktuurikulude raamatupidamissüsteem raudtee-, maantee- ja siseveetranspordi suhtes (EÜT L 130,

15.6.1970, lk 4).

- (4) Määrus (EMÜ) nr 1108/70 põhineb aegunud sätetel ja määratlustel ning on vastuolus ja kokkusobimatu muude uuemate, praegu kehtivate õigusaktidega, mis kohustavad liikmesriike esitama andmeid transporditaristuinvesteeringute ja taristu kasutamise kohta.
- (5) Määrus (EMÜ) nr 1108/70 tekitab ülemääraseid haldusraskusi andmete kogumisel. Alates 2005. aastast on määrusega nõutud andmeid esitanud ainult neli liikmesriiki.
- (6) Selleks et kõrvaldada vastuolud liidu õiguskorras, tuleks määrus (EMÜ) nr 1108/70 kehtetuks tunnistada ja selline aegunud õigusakti kehtetuks tunnistamine aitaks lihtsustada ELi õigusakte.
- (7) Kuna määrusega (EÜ) nr 851/2006²¹ rakendatakse määrust (EMÜ) nr 1108/70, muutub määruse (EMÜ) nr 1108/70 kehtetuks tunnistamisega ka kõnealune määrus otstarbetuks. Seepärast tuleks ka määrus (EÜ) nr 851/2006 kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrused (EMÜ) nr 1108/70 ja (EÜ) nr 851/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

²¹ Komisjoni 9. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 851/2006, millega määratakse kindlaks nõukogu määruse (EMÜ) nr 1108/70 I lisas esitatud raamatupidamisaruande vormide eri kululiikidesse märgitavad andmed

(ELT L 158, 10.6.2006, lk 3).